

եւ տղաներին գերի վարած էր տեսնում. անօրէն Պարսիկ զինուորները ընդհանուր խառնակութեան միջոցին յափշտակում էին հայ գեղանի կոյսերին եւ պատանիներին ու փախցնում, իրանց անասնական կիրքն յագեցնելու ու պղծելու համար: Որքան մայրեր անգլաւակ մնացին, որքան հայ առաքինի կանայք բռնաբարուեցան. Աստուած միայն գիտէ:

«Ահա այսպիսի սարսափելի դառնութեան մէջ հայ ժողովուրդն անցաւ Արաքսը, որի յորձանքն, անշուշտ, յորդացաւ ողորմելի հայ աղջիկների, երեխաների, պատանիների արտասուքով ու արիւնով:»

Զուղայեցիների գաղթականութիւնն ընդհանուր ժողովրդի այդ մեծ տարագրութիւնից առանձին կատարուեց, մի քանի օրից յետոյ: Շահաբբաս յանձնեց վրացի իշխան Թահմազ Ղուլի Բէգին, որ պատանդ էր Պարսից մօտ եւ ուրացել էր քրիստոնէական հաւատը, չուեցնել Զուղայեցիներին: Գալով Զուղա, մունեստիկների ձեռքով հրատարակեց Շահի հրամանն եւ ստիպեց անմիջապէս չուել. Զուղայեցիներն երկար աղաչանքներով եւ թանկագին ընծաներով հաղիւ կարողացան համոզել նրան Յ օր ժամանակ տալ իրանց: Որովհետեւ բռնակիր անասունների թիւը շատ քիչ էր եւ բաց ի դրանից, Զուղայեցիները յոյս ունէին վերադառնալու, ուստի իրանց հետ վերցնելով թանկագին իրերը, մնացած գոյքը գաղեցին եւ թաղեցին զանազան տեղերում: Ամբողջ ժողովուրդն հաւաքուելով մի տեղ, Ս. Աստուածածնի եկեղեցու առաջ,